Kopie

Datum
216 juni 2021

VERTROUWELIJK

Betreft
CONCEPT_Communicatiestrategie Congestie Amsterdam

Aanleiding

Liander gaat 24 juni voor twee gebieden in Amsterdam schaarste afkondigen.

Westhaven
Het voedingsgebied van onderstation Westhaven: gaat op schaarste niveau oranje vanwege concrete klantaanvragen op station Westhaven. Voor dit station moet Liander congestiemanagement gaan onderzoeken. De klantontwikkelingen zijn sneller gegaan dan verwacht.

Buiklsoterham/Overhoeks gebied
Het lokale middenspanning distributienet voor het Buiksloterham- / Overhoeksgebied gaat naar schaarsteniveau rood vanwege de reservering van capaciteit ten behoeve van aan te sluiten woningbouw. Voor dit gebied waar veel is bepaald dat congestiemanagement niet mogelijk is. Met het afkondigen van congestie in dit gebied op het MS-net, stelt Liander de levering van elektriciteit t.b.v. woningbouw veilig, ter overbrugging van een netverzwaring die nog in de realisatie fase zit.

Andere stations
De restcapaciteit op andere stations in Amsterdam komt steeds verder onder druk te staan.. Sinds september 2019 heeft Liander meerdere stations op schaarste niveau geel moeten zetten. Wanneer er schaarste wordt afgekondigd voor station Hemweg dan heeft dat impact op een zeer groot deel van het westen van Amsterdam.

Context

- De combinatie van de groei van de stad (door economische ontwikkeling) en de toenemende elektrificatie als gevolg van energietransitie zorgen voor meer belasting op het net.
- Om grip te krijgen op deze opgave hebben Liander en gemeente Amsterdam inzichtelijk gemaakt wat de impact is van de toekomstige ontwikkelingen op het elektriciteitsnetwerk in Amsterdam. Uit de TSA 2.0 (februari 2021) is op te maken dat de belasting tot 2050 met een factor 3 tot 4,5 toeneemt.
- In het samenwerkingsprogramma EVA (tussen Liander, gemeente en TenneT) wordt er sinds de afgelopen jaren hard gewerkt aan de ontwikkeling van een toekomstbestendig elektriciteitsnetwerk: er is inzicht gecreëerd in de opgave (TSA), er is een netvisie opgesteld, er zijn investeringsplannen gemaakt en er is een zoeklocatieproces opgestart. Op dit moment zitten er een dertigtal projecten in de zoek-, voorbereiding- en planvormingsfase t.b.v. netverzwaring op onderstations. Voor de doorlooptijd van de realisatie van nieuwe onderstations en verzwaringen van bestaande stations is de voortgang van dit proces zeer bepalend.De ruimtelijke inpassing van nieuwe energie infrastructuur in Amsterdam is een

Overzicht van opmerkingen bij 20210618_1130. Bijlage 7, 20210621CONCEPT communicatiestrategie congestie Amsterdam opm [redacted]1_[redacted]_Liander_[redacted]2.pdf

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:43:00 +02'00'
Passen we aan op basis van brief aan college van Liander > [redacted] past aan

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:20:00 +02'00'
Zie mailwisseling hierover tussen [redacted] en [redacted]

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:56:00 +02'00'
Ook goed om nu al aan te geven hoe we hier mee omgaan. Wat gaan we doen om deze uitdagingen het hoofd te bieden?

Nummer: 4 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:18:00 +02'00'
Volgens mij gingen we nog even heel goed kijken naar deze terminologie

Nummer: 5 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:42:00 +02'00'
Impact voor de rest van Amsterdam wordt uitgezocht.

Nummer: 6 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:19:00 +02'00'
Dit is nieuwe informatie, waarom wordt deze nu specifiek benoemt?

Nummer: 7 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:20:00 +02'00'
Even goed kijken naar datum in alle stukken

grote uitdaging. Oorzaken hiervoor zijn de benodigde ruimte voor infrastructuur in combinatie met de beperkte ruimte in de stad en de kaders, wet en regelgeving en eisen op het gebied van onder andere welstand, geluid en elektromagnetische velden. Dit maakt de inpassing ingewikkeld en tijdrovend. Dit leidt tot lange doorlooptijden waardoor de ontwikkeling van het elektriciteitsnet geen gelijke tred houdt met de ontwikkelingen in de stad. Om deze uitdaging samen het hoofd te bieden zullen we de samenwerking met de gemeente in het programma elekticiteitsvoorziening Amsterdam verder intensiveren.

- Daarnaast is Liander in grote mate ook afhankelijk van de uitbreidingsplannen van TenneT, die ook direct betrokken zijn bij het zoeklocatie proces. In het programma EVA moet inzichtelijk worden gemaakt waar deze afhankelijkheden zitten om dit met Tennet te bespreken
- Vanuit de marktconsultatie in Amsterdam West is afgelopen kwartaal onderzoek gedaan naar de potentie van flexibiliteit.

1

Randvoorwaarden

- *Impact moet duidelijk zijn:*
    - Voor onze klanten
    - Voor gemeente> gebiedsontwikkeling, duurzaamheidsambitie, gebied met gemengde functies
    - Voor zowel de korte - (3-5 jaar) als lange termijn.

- *Inzicht in het volledige verhaal:*
    - Wat hebben wij en/of de gemeente allemaal gedaan in aanloop naar de aankondiging schaarste.
    - Hoe hebben we klanten meegenomen in deze ontwikkelingen? En waarom op deze manier?
    - Voorzien we binnen 3-5 jaar andere knelpunten of uitdagingen?

Stakeholders (zie volledige lijst stakeholders in bijlage)

Intern Liander

- K&O
- *Marktdiensten*
- *GVRN*
- *KV*
- *O&S*

Extern [Zie bijlage 1 voor toelichting]

- Klanten
    - In dit gebied met een GV aansluiting en/ of transportbeperking
    - Die een aansluiting (willen) aanvragen in dit gebied
    - High Impact klanten (met een relatiemanager)
- Regionale stakeholders
    - Provincie
    - Omliggende gemeenten
- Economic Board Amsterdam (vanwege bijeenkomst 17 juni)
- RES regio Amsterdam en RES Nood-Holland Zuid
- Landelijke partijen
    - Ministerie EZK/ BZK
    - Collega netbeheerders

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:58:00 +02'00'

En wat is de actie hierop?

- Landelijke politiek
- Media

Communicatiedoel
Het is de verwachting dat de congestieaankondiging voor Amsterdam landelijke media-aandacht oplevert. Vandaar dat we dit moment willen gebruiken om uit de ´business as usual´ communicatiestrategie te stappen en een aangescherpte communicatiestrategie meteen landelijk in te zetten. Met een tweeledig doel:

Landelijk

- Door de snelheid van de energietransitie, de aanhoudende economische groei en de elektrificatie van de samenleving groeit de vraag naar elektriciteit in Nederland exponentieel snel. Om het elektriciteitsnet klaar te maken voor de toekomst is een ingrijpende nationale verbouwing nodig, Er moet heel veel gebeuren om de ontwikkelingen te faciliteren en niet alles kan gelijktijdig. De netbeheerders hebben inmiddels vele uitbreidingsprojecten gepland voor de komende 10 jaar. Zoals bij elke transitie verloopt ook de energietransitie met horten en stoten en zal niet alles in 1 keer geregeld zijn.
- De urgentie van deze beweging duidelijk maken, waardoor betrokken partijen in beweging komen en het ook zien als een maatschappelijke ontwikkeling waar samen de verantwoordelijkheid voor genomen moeten worden, ieder vanuit zijn eigen rol.
- De volledige omvang van de (verwachte) stand van zaken van het energienet in de komende jaren laten zien van Nederland, zodat belangrijke stakeholders een volledig beeld hebben van de situatie en hun verwachtingen kunnen bijstellen.
- Het is nodig om het werkpakket van de netbeheerders te prioriteren. Er moet een maatschappelijk afwegingskader komen waarin bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk kan worden afgewogen tegen het belang van een nieuw bedrijventerrein of hernieuwbare opwek. Netbeheerders kunnen op basis daarvan schaarse technici en (financiële) middelen verdelen.

Amsterdam

- De urgentie duidelijk maken, waardoor partijen die een rol hebben in het toekomstbestendig maken van elektriciteitsnetwerk in beweging komen en het ook zien als een maatschappelijke ontwikkeling waar samen de verantwoordelijkheid voor genomen moet worden, ieder vanuit zijn eigen rol.
- De volledige omvang van de (verwachte) stand van zaken van het energienet in de komende jaren laten zien in Amsterdam, zodat belangrijke stakeholders een volledig beeld hebben van de situatie, weten waar ze aan toe zijn en samen onderzoeken welke oplossingen kunnen worden ingezet.

Communicatiestrategie
Regie op de boodschap door proactieve en afgestemde communicatie

- Gezamenlijke, proactieve communicatie-aanpak waarbij we het totaalbeeld laten zien van de pijn voor de klant op de korte termijn.

De situatie in een bredere context plaatsen

- Complexiteit aantonen van de energietransitie, de aanhoudende economische groei en de elektrificatie van de samenleving en de druk die dit geeft op het elektriciteitsnet .

Pagina: 3

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:37:00 +02'00'
Wat we vragen komt in het appél per doelgroep

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:37:00 +02'00'
Eens dat het goed is om de omvang van de problematiek scherp te stellen (ook in de hoop dat het later uiteindelijk toch meevalt) maar ik zou hier toch ook vooral aan toe voegen: wat we doen en nodig hebben van bijv het Rijk om problematiek op te lossen.

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:37:00 +02'00'
Zie eerdere opmerkingen

Nummer: 4 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:24:00 +02'00'
Verschil landelijk/Amsterdam leggen we hieronder verder uit.

Nummer: 5 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:03:00 +02'00'
Het is belangrijk om hierbij heel scherp te duiden wat nu precies de verschillen zijn tussen landelijk problematiek en problematiek in stedelijk gebied.

Ik zou dit moment vooral gebruiken om de opgave in grootstedelijk gebied te duiden en hier aandacht voor te vragen. Dit is wezenlijk anders dan de opgave in andere delen van het land.

Nummer: 6 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 10:55:00 +02'00'
Graag deze hele passage om 12u bespreken.

Nummer: 7 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:31:00 +02'00'
Aangezien Amsterdam de aanleiding is, vind ik het lastig om hier de energietransitie als oorzaak te geven. Dat speelt landelijk maar hier komt het vooral door de groei van de vraag vanwege grote aansluitingen en nieuwe woningen. Elektrificatie nav energietransitie speelt wel een rol, maar dit als enige oorzaak noemen is te beperkt.

Nummer: 8 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:59:00 +02'00'
Het lijkt me ook goed om hier te duiden hoe belangrijk netbeheerders zijn voor de ontwikkeling van ons land. Zonder hen geen ontwikkelingen.

Nummer: 9 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:58:00 +02'00'
Alleen de energietransitie? Ik denk dat het een gevolg is van een stapeling van ontwikkelingen.

Nummer: 10 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:35:00 +02'00'
Volgens mij gaat het hier dus om de verbouwing van het energiesysteem ten behoeven van economie, woningbouw, energietransitie toch?

Nummer: 11 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:33:00 +02'00'
Als stad hebben we een verantwoordelijkheid op alle vlakken, ook vanwege opdrachten vanuit het Rijk. Zeggen dat steden maar moeten kiezen tussen schone energie of nieuwe woningen lijkt me echt niet aan de orde.

Nummer: 12 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:34:00 +02'00'
Zijn er ook manieren te verzinnen om deze afweging niet te hoeven maken? Zie suggesties in Raadsbrief.

Nummer: 13 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:46:00 +02'00'
Ik zou hier echt gaan voor de lijn zoals we die in Amsterdam ook zien: 1 gebruiker kan ineens het vermogen wegnemen voor andere ontwikkelingen. De vraag is of dit een maatschappelijk wenselijke ontwikkeling is.

Nummer: 14 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:31:00 +02'00'
Dit moet toch gewoon een oproep zijn aan het Rijk? Als KLM het voor elkaar krijgt om 3,5 miljard bij het Rijk op te halen voor coronasteun, waarom lukt het de partijen die zo belangrijk zijn voor de ontwikkeling van dit land dan niet om de financiële middelen daar te regelen?

Nummer: 15 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:00:00 +02'00'
Vanuit Amsterdam is er ook een sterke behoefte om te laten zien wat we gaan doen. Welke acties ondernemen we nu en in de toekomst. Wat hebben we hier nog voor nodig van het Rijk of andere stakeholders?

Nummer: 16 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:33:00 +02'00'
Niet alleen in de energietransitie neem ik aan?

Nummer: 17 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:34:00 +02'00'
Breder dan energietransitie.

Nummer: 18 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:35:00 +02'00'
Suggestie?> beeld hebben van de situatie, weten waar ze aan toe zijn en samen onderzoeken welke oplossingen kunnen worden ingezet.

Nummer: 19 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:35:00 +02'00'
Eens met Ruben. Wekt suggestie alsof achterover wordt geleund in afwachting tot anderen het probleem aan oplossen.

Opmerkingen over pagina 3 worden vervolgd op de volgende pagina

- Landelijke politiek
- Media

Communica edoel
Het is de verwachting dat de congestieaankondiging voor Amsterdam landelijke media-aandacht oplevert. Vandaar dat we dit moment willen gebruiken om uit de ´business as usual´ communicatiestrategie te tappen en een aangescherpte communicatiestrategie meteen landelijk in te zetten. Met een tweeledig doel:

Landelijk

Door de snelheid van de energietransitie, de aanhoudende economische groei en de elektrificatie van de samenleving groeit de vraag naar elektriciteit in Nederland exponentieel snel. Om het elektriciteitsnet klaar te maken voor de toekomst is een ingrijpende nationale verbouwing nodig, Er moet heel veel gebeuren om de ontwikkelingen te faciliteren en niet alles kan gelijktijdig. De netbeheerders hebben inmiddels vele uitbreidingsprojecten gepland voor de komende 10 jaar. Zoals bij elke transitie verloopt ook de energietransitie met horten en stoten en zal niet alles in 1 keer geregeld zijn.

- De urgentie van deze beweging duidelijk maken, waardoor betrokken partijen in beweging komen en het ook zien als een maatschappelijke ontwikkeling waar samen de verantwoordelijkheid voor genomen moeten worden, ieder vanuit zijn eigen rol.
- De volledige omvang van de (verwachte) stand van zaken van het energienet in de komende jaren laten zien van Nederland, zodat belangrijke stakeholders een volledig beeld hebben van de situatie en hun verwachtingen kunnen bijstellen.
- Het is nodig om het werkpakket van de netbeheerders te prioriteren. Er moet een maatschappelijk afwegingskader komen waarin bijvoorbeeld een nieuwe woonwijk kan worden afgewogen tegen het belang van een nieuw bedrijventerrein of hernieuwbare opwek. Netbeheerders kunnen op basis daarvan schaarse technici en (financiële) middelen verdelen.

Amsterdam

- De urgentie duidelijk maken, waardoor partijen die een rol hebben in het toekomstbestendig maken van elektriciteitsnetwerk in beweging komen en het ook zien als een maatschappelijke ontwikkeling waar samen de verantwoordelijkheid voor genomen moet worden, ieder vanuit zijn eigen rol.
- De volledige omvang van de (verwachte) stand van zaken van het energienet in de komende jaren laten zien in Amsterdam, zodat belangrijke stakeholders een volledig beeld hebben van de situatie, weten waar ze aan toe zijn en samen onderzoeken welke oplossingen kunnen worden ingezet.

Communicatiestrategie
Regie op de boodschap door proactieve en afgestemde communicatie

- Gezamenlijke, proactieve communicatie-aanpak waarbij we het totaalbeeld laten zien van de pijn voor de klant op de korte termijn.

De situatie in een bredere context plaatsen

- Complexiteit aantonen van de energietransitie, de aanhoudende economische groei en de elektrificatie van de samenleving en de druk die dit geeft op het elektriciteitsnet .

Alliander N.V. te Arnhem. KvK 34108286 Arnhem. BTW nr. NL8075.85 932 B01
Bankrekening NL34INGB0004827292 t.n.v. Alliander N.V.

Nummer: 20 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:02:00 +02'00'

Dit lijkt mij een beetje gek. Je wil dit beeld toch laten zien om ook zelf acties te ondernemen?

- De economie van Nederland groeit door en de energietransitie versnelt verder. De toename van de vraag naar elektriciteit door de aanhoudende economische groei en de elektrificatie van de samenleving zorgen ervoor dat het druk is op het Amsterdamse elektriciteitsnet. Zelfs zo druk dat er gebieden zijn waar grote bedrijven geen nieuwe of extra capaciteit kunnen krijgen of leveren.
- Leeuwarden, Nijmegen-Noord en Heerenveen gingen Amsterdam al voor.
- Boodschap koppelen aan de langere doorlooptijden, onder meer ook door beperkte beschikbaarheid technici en materialenschaarste.

Bieden van handelingsperspectief (zowel korte- als lange termijn) door transparante en volledige weergave van de situatie

- Verwachtingen managen door belangrijke stakeholders proactief en persoonlijk te informeren over de situatie en wat dit betekent voor hen en het gebied op zowel de korte- als lange termijn (dus data en vertaling naar goede klantcommunicatie nodig).
- Duiding en advies geven over ontwikkelingen en hoe men daarin kan handelen.
- Laten zien wat we wél doen:
    - In programmateam Elektriciteit Voorziening Amsterdam (EVA) werken gemeente Amsterdam en Liander samen aan het verzwaren van het bestaande netwerk. Hier wordt ingezet op de versnelling van inpassing en het prioriteren van netverzwaring om congestie te voorkomen.
    - Daarnaast kijken we naar de inzet van slimme en innovatieve oplossingen zoals de marktconsultatie Amsterdam
    - Liander investeert in de versterking en uitbreiding van de infrastructuur. We creëren op weg naar 2030 volop ruimte, maar niet alles kan tegelijk.
- Aandacht vragen voor de uitdagingen van ruimtelijke inpassing in een stedelijke context. (Nog afstemmen met CSA welke lijn Liander hier op aanneemt).
- Actie waar nu op wordt ingezet: impactbepaling van de twee congestiegebieden i.s.m. gemeente en Port of Amsterdam, in kaart brengen korte termijn risicogebieden voor congestie en hiervoor protocollen opstellen voor in toekomstige situaties, een team van experts van Liander/PoA/Gemeente werken aan een organisatie-aanpak rondom oplossingsrichtingen ter voorkoming van congestie op Hemweg, Liander en gemeente werken aan structurele informatie uitwisseling m.b.t. gebiedsontwikkeling (m.n. transformatiegebieden) en vestigingen van grootverbruikers i.s.m. EZ.

Kernboodschap Amsterdam

.

Kernboodschap lang

Energie verdient aandacht. Want de energietransitie is in een volgende versnelling gekomen. Als netbeheerder werken wij aan het energienet van vandaag en morgen. De vraag naar elektriciteit en toegang tot het elektriciteitsnet groeit exponentieel snel. Belangrijkste oorzaken zijn de

Pagina: 4

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:38:00 +02'00'
Geldt niet in A'dam, dat benoemen in Amsterdamse context (want wij zijn aanleiding) werkt verwarrend. Bovendien zeggen wij in onze raadsbrief het tegenovergestelde.

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:51:00 +02'00'
Graag bespreken.

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:07:00 +02'00'
Dit kunnen we al met zoveel zekerheid zeggen? Of doen we er alles aan om het te voorkomen maar kunnen we niks garanderen?

Nummer: 4 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:40:00 +02'00'
Dit roept heel veel vragen op als het gaat om stedelijke ontwikkeling in Amsterdam. Betekent dit dat de komende 10 jaar de woningbouw stagneert omdat iedereen langer moet wachten? Zijn we al zo ver om dit zo scherp te zeggen?

Nummer: 5 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:41:00 +02'00'
@[redacted] @[redacted] kunnen jullie dit concretiseren?

Nummer: 6 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:36:00 +02'00'
Ik zie hierin niet echt een handelingsperspectief.
Wat gaan we nu echt doen:
Acties
Organisatie
Lobby
Etc.

Nummer: 7 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:56:00 +02'00'
Deze hier weghalen en stuk uit raadsbrief gebruiken> Naast oplossingen voor de korte termijn wordt ook in beeld gebracht welke oplossingen op de middellange en lange termijn nodig zijn om te kunnen blijven voorzien in de groeiende vermogensvraag als gevolg van de economische groei en de verduurzaming van de stad. Hierbij is Liander sterk afhankelijk van het Rijk. Deze moet de netbeheerders de wettelijke en financiële mogelijkheden bieden om de uitdagingen die zij hebben met betrekking tot het uitvoeren van hun wettelijke taak het hoofd te kunnen bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan meer en vroegtijdige mogelijkheden voor het toepassen van vraag en aanbodsturing en financiële ruimte bij netbeheerders om te kunnen anticiperen op ontwikkelingen in de toekomst. Wij zullen op korte termijn samen met Liander in gesprek gaan met het Rijk over mogelijke oplossingen.

Nummer: 8 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:40:00 +02'00'
Ik denk niet dat dit onze boodschap wordt. Wij willen niet afwegen, wij willen ontwikkelen. En we willen graag samen kijken naar wat er voor nodig is om dit te doen.

Nummer: 9 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:41:00 +02'00'
Eens met [redacted], ik vind ook dat door dit te zeggen wij als gemeente voor het blok worden gezet om te kiezen uit zaken die allemaal prioriteit zijn: economische ontwikkeling, energietransitie en woningbouw.

Nummer: 10 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 9:10:00 +02'00'
@[redacted] ksdat is toch wel zo?

Nummer: 11 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:50:00 +02'00'
Dit is niet echt een innovatieve oplossingen

Nummer: 12 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:49:00 +02'00'
Geen acties op korte termijn oplossingen voor de 2 gebieden waar het om gaat? Ik neem aan dat deze hier gewoon thuis horen.

Nummer: 13 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:37:00 +02'00'
Energiesysteem is nodig voor allerlei ontwikkelingen. Ik zou gaan voor iets als: Ontwikkelingen gaan steeds sneller, de economie groeit, we bouwen een recordaantal aan woningen en de energievoorziening verduurzaamt en elektrificeert.

OF: Hele passage erut (kan ook volgens mij)

Nummer: 14 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:38:00 +02'00'
Wat is het verschil?

Nummer: 15 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 17:55:00 +02'00'
@[redacted] wat mij betreft zit in dit stuk de verschillende appéls verwerkt. Ik heb het nu alleen in de lange kernboodschap gezet.

Nummer: 16 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:47:00 +02'00'
Zowel nieuwe klanten als bestaande klanten met nieuwe aanvragen> zie laatste zin

Nummer: 17 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:39:00 +02'00'
HEt gaat toch om de klanten die nog geen aanvraag hebben gedaan bij Liander?

Opmerkingen over pagina 4 worden vervolgd op de volgende pagina

- De economie van Nederland groeit door en de energietransitie versnelt verder. De toename van de vraag naar elektriciteit door de aanhoudende economische groei en de elektrificatie van de samenleving zorgen ervoor dat het druk is op het Amsterdamse elektriciteitsnet. Zelfs zo druk dat er gebieden zijn waar grote bedrijven geen nieuwe of extra capaciteit kunnen krijgen of leveren.
- Leeuwarden, Nijmegen-Noord en Heerenveen gingen Amsterdam al voor.
- Boodschap koppelen aan de langere doorlooptijden, onder meer ook door beperkte beschikbaarheid technici en materialenschaarste.

Bieden van handelingsperspectief (zowel korte- als lange termijn) door transparante en volledige weergave van de situatie

- Verwachtingen managen door belangrijke stakeholders proactief en persoonlijk te informeren over de situatie en wat dit betekent voor hen en het gebied op zowel de korte- als lange termijn (dus data en vertaling naar goede klantcommunicatie nodig).
- Duiding en advies geven over ontwikkelingen en hoe men daarin kan handelen.
- Laten zien wat we wél doen:
    - In programmateam Elektriciteit Voorziening Amsterdam (EVA) werken gemeente Amsterdam en Liander samen aan het verzwaren van het bestaande netwerk. Hier wordt ingezet op de versnelling van inpassing en het prioriteren van netverzwaring om congestie te voorkomen.
    - Daarnaast kijken we naar de inzet van slimme en innovatieve oplossingen zoals de marktconsultatie Amsterdam
    - Liander investeert in de versterking en uitbreiding van de infrastructuur. We creëren op weg naar 2030 volop ruimte, maar niet alles kan tegelijk.
- Aandacht vragen voor de uitdagingen van ruimtelijke inpassing in een stedelijke context. (Nog afstemmen met CSA welke lijn Liander hier op aanneemt).
- Actie waar nu op wordt ingezet: impactbepaling van de twee congestiegebieden i.s.m. gemeente en Port of Amsterdam, in k rt brengen korte termijn risicogebieden voor congestie en hiervoor protocollen opstellen voor in toekomstige situaties, een team van experts van Liander/PoA/Gemeente werken aan een organisatie-aanpak rondom oplossingsrichtingen ter voorkoming van congestie op Hemweg, Liander en gemeente werken aan structurele informatie uitwisseling m.b.t. gebiedsontwikkeling (m.n. transformatiegebieden) en vestigingen van grootverbruikers i.s.m. EZ.

Kernboodschap Amsterdam

.

18

Kernboodschap lang

Energie verdient aandacht. Want de energietransitie is in een volgende versnelling gekomen. Als netbeheerder werken wij aan het energienet van vandaag en morgen. De vraag naar elektriciteit en toegang tot het elektriciteitsnet groeit exponentieel snel. Belangrijkste oorzaken zijn de

21

23

Nummer: 18 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:08:00 +02'00'

Ik mis in deze kenboodschap de acties die ondernomen worden. Het leest nu als: Er gebeurt van alles heel snel, we kunnen hier niet in voorzien, misschien moeten we gaan prioriteren

Ik zou kiezen voor:
Ontwikkelingen gaan snel (positief)
Dit zorgt voor uitdagingen
Concreet hebben we 2 gebieden (met exacte oorzaak)
We gaan ons de komende tijd organiseren om op de volgende wijze deze uitdagingen het hoofd te bieden: oplossingen, lobby, etc. (prioriteren is last resort)

Nummer: 19 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 10:23:00 +02'00'

[redacted] zou je een suggestie willen doen?

Nummer: 20 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:50:00 +02'00'

Zie suggestie> de ambitie van Amsterdam om een klimaat neutrale stad te worden

Nummer: 21 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:05:00 +02'00'

Koppelen aan doelen van nationaal belang:
Uitvoeren Klimaatakkoord
Woningbouwopgave
Economische concurrentiepositie (Haven/Schiphol/AMX)

Nummer: 22 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:50:00 +02'00'

Gaat dat niet te ver om dat hier helemaal uit te leggen. Bovenstaande opsomming van mogelijke oorzaken voldoen toch?

Nummer: 23 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:37:00 +02'00'

Volgens mij worden hier twee zaken door elkaar gehaald. De congestie in de twee specifieke gebieden hebben hele andere oorzaken. Zie pagina 1 van dit document

aanhoudende economische groei, de woningbouwopgave, de snelheid van de energietransitie en de elektrificatie en digitalisering van onze samenleving.

Dit leidt ertoe dat op steeds meer plaatsen in Nederland het elektriciteitsnet niet snel genoeg uitgebreid kan worden om de ontwikkelingen te faciliteren. Hierdoor zien we steeds vaker knelpunten op ons net ontstaan, waardoor grote bedrijven geen nieuwe of extra capaciteit kunnen krijgen of leveren.

Maximale capaciteit bereikt
In navolging van andere locaties in Nederland heeft het elektriciteitsnet in Amsterdam nu ook in twee gebieden zijn maximale capaciteit bereikt, woonwijk Buiksloterham / Overhoeks en het voedingsgebied van Liander station Westhaven, gelegen in het Westelijk Havengebied. Hier heeft de snel toegenomen vraag van nieuwe en bestaande bedrijven, woningbouw en elektrificatie van de samenleving tot een dusdanig grote vraag naar elektrisch vermogen geleid dat de vraag het aanbod overstijgt.

Impact korte termijn
Tot onze spijt kan Liander nieuwe grootverbruikers van elektriciteit die zich hier willen vestigen pas weer capaciteit leveren nadat het elektriciteitsnet is uitgebreid of er oplossingen beschikbaar zijn die meer capaciteit creëren. Grootverbruikers zoals supermarkten, grootschalige horeca, kantoren en fabrieken die hier al gevestigd zijn kunnen vanaf nu niet meer stroom afnemen dan dat ze momenteel doen.

Voor de geplande woningbouw in Buiksloterham / Overhoeks heeft Liander capaciteit gereserveerd. Beide knelpunten hebben geen impact op consumenten, en ook niet op ondernemers die al een contract met Liander hebben.

Oplostermijn
Voor beide gebieden heeft Liander netuitbreidingen in gang gezet om de capaciteitsknelpunten definitief op te lossen. Voor het knelpunt in Buiksloterham verwacht Liander de werkzaamheden aan het elektriciteitsnet in het eerste kwartaal van 2023 afgerond te hebben.

Voor het knelpunt Westhaven moeten we een nieuw elektriciteitsverdeelstation bouwen. Liander en gemeente hebben hier inmiddels gezamenlijk een locatie voor op het oog aan de Sextantweg. Voor de voeding van dit nieuwe verdeelstation moeten TenneT en Liander ook het verdeelstation Hemweg uit te breiden. De voorlopige planning is dat het knelpunt in het eerste kwartaal van 2026 opgelost is.

Investeringen Amsterdam
In het samenwerkingsprogramma Elektriciteit Voorziening Amsterdam (EVA) werken gemeente Amsterdam en Liander samen aan het verzwaren van het bestaande netwerk. In dit programma wordt inzichtelijk gemaakt wat de impact is van ontwikkelingen op het elektriciteitsnetwerk en hoe dit zich door vertaald naar een uitvoeringsprogramma voor de inpassing van infrastructuur. De inpassing van deze nieuwe energie infrastructuur in Amsterdam is een grote uitdaging. Oorzaken hiervoor zijn de benodigde ruimte voor infrastructuur in combinatie met de beperkte ruimte in de stad en de kaders, wet en regelgeving en eisen op het gebied van onder andere welstand, geluid en elektromagnetische velden. Dit leidt tot lange doorlooptijden waardoor de ontwikkeling van het elektriciteitsnet geen gelijke tred houdt met de ontwikkelingen in de stad. Om deze uitdaging

Pagina: 5

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:40:00 +02'00'
En op duurzame opwek, en op de huidige bewoners en bedrijven van dit gebied toch?

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:42:00 +02'00'
Nee dus. Er zijn specifieke redenen waarom congestie op deze stations optreden

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:48:00 +02'00'
Volgens mij moet ook even goed het verschil geduid worden tussen de gebieden. Westhaven is nog oranje en wordt onderzoek gedaan naar congestiemanagement

Nummer: 4 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 11:13:00 +02'00'
Zie Q&A

Nummer: 5 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:46:00 +02'00'
En waar heeft het geen impact op? Opwek, wonen, klanten die al een aanvraag hadden gedaan

Nummer: 6 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 9:05:00 +02'00'
Zowel bestaande klanten met nieuwe aanvragen als nieuwe klanten

Nummer: 7 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:13:00 +02'00'
HEt gaat toch om de klanten die nog geen aanvraag hebben gedaan bij Liander?

Nummer: 8 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 16:06:00 +02'00'
@[redacted] kun jij kort benoemen wat we in de tussentijd doen? Of volstaat alinea investeringen Anmsterdam?

Nummer: 9 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:43:00 +02'00'
Wat doen we intussen?

Nummer: 10 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:54:00 +02'00'
Bedrijven (zoals Shell) kunnen welllicht ook nog helpen met FLEX-oplossingen?

Nummer: 11 Auteur [redacted] Datum: 21-6-2021 19:54:00 +02'00'
Congestiemanagement, marktconsultatie Dit ontbreekt hier nog (kun je koppelen aan de appels)

Nummer: 12 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:52:00 +02'00'
Ik zou hiertussen willen zien wat we zelf doen om met deze uitdagingen om te gaan. Daarna kan je aangeven dat we ondanks die acties nog steeds de snelheid niet kunnen bijbenen

Nummer: 13 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:12:00 +02'00'
Koppelen aan meer opgaven: woningbouw, economie, etc.

samen het hoofd te bieden zullen we de samenwerking met de gemeente in het programma elektriciteitsvoorziening Amsterdam verder intensiveren en blijftLiander volop investeren in het Amsterdamse energienet. Daarnaast inventariseren we in hoeverre slimme en innovatieve oplossingen leiden tot vermogensreductie vanuit de marktconsultatie Amsterdam.
Samen met de gemeente Amsterdam wordt ook in beeld gebracht welke oplossingen op de middellange en lange termijn nodig zijn om te kunnen blijven voorzien in de groeiende vermogensvraag als gevolg van de economische groei en de verduurzaming van de stad.

Hierbij is Liander sterk afhankelijk van het Rijk. Deze moet de netbeheerders de wettelijke en financiële mogelijkheden bieden om de uitdagingen die zij hebben met betrekking tot het uitvoeren van hun wettelijke taak het hoofd te kunnen bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan meer en vroegtijdige mogelijkheden voor het toepassen van vraag- en aanbodsturing en financiële ruimte bij netbeheerders om te kunnen anticiperen op ontwikkelingen in de toekomst.

Landelijk beeld
Ontwikkelingen gaan zo snel dat er op meerdere plekken in Amsterdam, net als in de rest van Nederland, schaarste op het elektriciteitsnet gaat ontstaan. Dit zagen we eerder al in Leeuwarden, Heerenveen en Nijmegen-Noord. Het elektriciteitsnet gaat de komende jaren op meer plaatsen zijn maximale capaciteit bereiken, in Amsterdam en daarbuiten. Iedereen, zowel consumenten als ondernemers en instellingen, moeten de komende jaren rekening houden met langere doorlooptijden vooroegang tot het elektriciteitsnet en extra capaciteit.

Om het elektriciteitsnet klaar te maken voor de toekomst is een ingrijpende nationale verbouwing nodig, die inmiddels op gang is gekomen. Er moet heel veel gebeuren om de ontwikkelingen te faciliteren en niet alles kan gelijktijdig. De netbeheerders hebben inmiddels vele uitbreidingsprojecten gepland voor de komende 10 jaar. Zoals bij elke transitie verloopt ook de energietransitie met horten en stoten en zal niet alles in 1 keer geregeld zijn.

Dit is een maatschappelijke ontwikkeling waar alle betrokken partijen samen de verantwoordelijkheid voor moeten nemen. Overheden, netbeheerders, grootverbruikers, ontwikkelaars van bedrijfsterreinen en woningprojecten etc. Ieder vanuit zijn eigen rol.

Appèl belangrijke doelgroepen
Appèl grootzakelijke klanten
Ga na wat er binnen jouw mogelijkheden ligt om wel aangesloten te worden, indien je in een congestiegebied gevestigd bent. Help ons daarnaast mee door na te gaan in hoeverre je overcapaciteit hebt die je (via vraag- en aanbodsturing) ter beschikking wilt stellen. Laat je daarnaast goed informeren via onze kanalen. Benader dan je vaste contactpersoon bij Liander om te kijken wat de mogelijkheden zijn. We denken graag mee.

Appèl voor overheden
- Aandacht voor ruimtelijke inpassing: de ruimtelijke inpassing van nieuwe energie infrastructuur in Amsterdam is een grote uitdaging. Oorzaken hiervoor zijn de benodigde ruimte voor infrastructuur in combinatie met de beperkte ruimte in de stad en de kaders, wet en regelgeving en eisen op het gebied van onder andere welstand, geluid en elektromagnetische velden. Dit maakt de inpassing ingewikkeld en tijdrovend. Dit leidt tot lange doorlooptijden waardoor de ontwikkeling van het elektriciteitsnet geen gelijke tred houdt met de ontwikkelingen in de stad. Om deze uitdaging samen het hoofd te bieden zullen we de samenwerking met de gemeente in het programma elekticiteitsvoorziening Amsterdam verder intensiveren.

Pagina: 6

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:50:00 +02'00'
Dit is niet echt een innovatieve oplossingen

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 10:30:00 +02'00'
Samen bepalen.

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:51:00 +02'00'
Waar is het appèl aan het Rijk?\
Waar is het appèl voor toepassen van innovatieve oplossingen?
Waar is het appèl aan de Amsterdamse bedrijven in de gebieden om bij te dragen aan oplossingen?
Waar is het appèl voor meer technici?

Nummer: 4 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:56:00 +02'00'
Maar deze is al gedaan. Wat gaan we met de resultaten doen? Die willen we toch zo snel mogelijk toe kunnen passen als ze impact hebben? We hebben ook in de TSA bepaald dat FLEX tot wel 10-15% aan reductie kan betekenen in Amsterdam.

Nummer: 5 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:50:00 +02'00'
Dit is niet echt een innovatieve oplossingen

Nummer: 6 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 20:50:00 +02'00'
Dit is vooral iets waar we gezamenlijk mee aan de slag moeten. Het kan niet zo zijn dat dit alleen een appèl is aan de overheden. Wat kan Liander doen om dit te versnellen:
Loslaten standaarden (kost veel procestijd): vraag hiervoor om geld
Organisatie uitvoeringsprogramma intensiveren
En hier kunnen we dan iets gezamenlijks van maken. En dan is het een appèl aan onszelf

Nummer: 7 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 8:51:00 +02'00'
Graag bespreken.

Nummer: 8 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:07:00 +02'00'
Dit kunnen we al met zoveel zekerheid zeggen? Of doen we er alles aan om het te voorkomen maar kunnen we niks garanderen?

Nummer: 9 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:40:00 +02'00'
Dit roept heel veel vragen op als het gaat om stedelijke ontwikkeling in Amsterdam. Betekent dit dat de komende 10 jaar de woningbouw stagneert omdat iedereen langer moet wachten? Zijn we al zo ver om dit zo scherp te zeggen?

Nummer: 10 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 20:14:00 +02'00'
Dit gaat dus nog steeds veel te snel. Eerst handelingsperspectief, oproep aan stakeholders, daarna pas consequenties als dit echt niet lukt. Zo klinkt het echt alsof we accepteren dat dit zo is.

Nummer: 11 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 19:42:00 +02'00'
HEt elektriciteitsnetwerk uitbreiden

Nummer: 12 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 17:55:00 +02'00'
@[redacted] wat mij betreft zit in dit stuk de verschillende appéls verwerkt. Ik heb het nu alleen in de lange kernboodschap gezet.

1

- Aanpassen van wet- en regelgeving: het gaat hier om wet- en regelgeving die de afstemming van vraag en aanbod van energie stimuleert. Bijvoorbeeld door flexibele middelen (zoals opslag, conversie en vraagsturing) te stimuleren en flexibele energietarieven in te voeren. Inclusief middelen om bedrijven eerder te stimuleren hun energieverbruik af te stemmen op de lokale netcapaciteit.

- Voldoende financieringsruimte: voor alle noodzakelijke investeringen. De netbeheerders investeren tot 2050 in totaal ca. 102 miljard euro in de elektriciteitsnetten en regionale gasnetten om voorbereid te zijn op de uitdagingen van de nabije toekomst.

- Aandacht voor voldoende technici: nog afstemmen met public affairs

- Komen tot een afwegingskader: Liander pleit voor het opstellen van een afwegingskader dat de prioritering van het werkpakket van de netbeheerders moet onderbouwen. Het belang van een nieuwe woonwijk kan volgens dit kader worden afgewogen tegen het belang van een nieuw bedrijventerrein of hernieuwbare opwek. Netbeheerders kunnen op basis daarvan schaarse technici en (financiële) middelen verdelen. Daarnaast moeten de nationale en regionale plannen fungeren als blauwdruk voor subsidies en vergunningsprocedures.

Communicatiemiddelen

Standaard middelen

- Website Liander
  - Tweewekelijkse update knelpunten
  - Transportcapaciteit Amsterdam
  - Regiopagina Amsterdam

*Aanvullende com*2*unicatie*

- Interview NBNL in landelijke media, Liander kan daarin het verhaal breder trekken dan Amsterdam.
- Persbericht Liander congestie Amsterdam
- Raadsbrief gemeente Amsterdam
- Persoonlijk contact belangrijkste stakeholders

3

Pagina: 7

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 14:14:00 +02'00'
Dit is dus in Amsterdam niet aan de hand. Voorkom de verwarring tussen landelijke oorzaken en oorzaken in Amsterdam

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 21:18:00 +02'00'
Hiervoor geldt:
Niet prioriteren maar regie voeren
Voorbeeld van 1 partij die complete ontwikkeling op slot kan zetten

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:44:00 +02'00'
Zie eerdere opmerking.

Communicatieplanning

Wanneer	***Wat***	***Middel***	***Doelgroep***	***Wie***
21-23 juni	*Voorinformeren en situatie in een bredere context plaatsen middels interview*	Interview landelijke media namens alle netbeheerders	Alle stakeholders	*Liander - [redacted] NBNL*
	Voorinformeren over vooraankondiging Congestie	Brie/mailf (kernboodschap, Q&A en nieuwsbericht)	regionale overheden en stakeholders	*Liander Gemeente Amsterdam*
		Persoonlijk contact (bellen)	Impact klanten/Belangrijke stakeholders	*Liander Gemeente Amsterdam*
		Informeren ministerie van EZK	*EZK*	*Liander Gemeente Amsterdam*
		Media onder embargo meenemen; wat gebeurt er, waarom, wat is de impact? (actie TenneT en Liander)		*Liander Gemeente Amsterdam*
		Kernboodschap -Q&A	*Liander collega's met Klantcontact*	*Liander*
24 juni 8 uur	*Persbericht*	Website	*Stakeholders*	*Liander Amsterdam*
	Nieuwsbericht congestie Amsterdam	Website: - Persbericht - Intranetbericht - Update knelpunten - Transportcapaciteit Amsterdam - Regiopagina Amsterdam -Website - nieuwsbericht op Amsterdam.nl/nieuws (gericht op Amsterdammer/gevolgen voor de bewoners)	*Stakeholders*	*Liander*
Vanaf 24 juni	Sentiment monitoren en eventueel vervolgacties			
	Procescommunicatie over voortgang onderzoek			
	Publicatie onderzoek			

Pagina: 8

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 21-6-2021 9:14:00 +02'00'
Tennet gat niet meer door

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:54:00 +02'00'
Wie stemt af met TenneT?

Nummer: 3 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 16:47:00 +02'00'
Vlak ervoor ook gemeenteraad informeren via raadsbrief.

	Communicatie uitslag onderzoek			
	1			

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 18-6-2021 13:54:00 +02'00'
Gemeenteraad

BIJLAGE 1

Publieke stakeholders	**Informeren vóór 24/6?**
Gemeente Amsterdam	Ja, in samenwerking dossier
College B&W	• Ja, via bestuurlijk gesprek 15/6 • Ja via brief 17/6
Gemeenteraad	N.t.b. met gemeente
Buurgemeenten	Nee. Persbericht achteraf delen
RES werkgroep NHZ	Nee. Persbericht achteraf delen
RES Stuurgroep NHZ	Nee. Persbericht achteraf delen
RES werkgroep NHZ	Nee. Persbericht achteraf delen
Provincie NH	Ja, via gedeputeerde op 15/6
Ministerie EZK	Ja
Ministerie BZK	Ja
ACM	Ja
VNG	Ja
IPO	Ja
Tennet	Ja
NBNL	Ja
MRA	Nee. Persbericht achteraf delen
ORAM	Nee. Persbericht achteraf delen
Economic Board Amsterdam	Ja, via boardsessie vrijdag 18/6
Amsterdam Smart City	Ja, via boardsessie vrijdag 18/6
DDA	Nee. Persbericht achteraf delen
Pakhuis de Zwijger	Nee. Persbericht achteraf delen
Woco's	Nee. Persbericht achteraf delen
Port of Amsterdam	Ja, in samenwerking op dossier en op bestuurl jk niveau
Vervoersregio A'dam	Ja
NZKG	N.t.b.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.